

Analyse | kraka

3. juni 2025

Råderum i 2035 kan håndtere velfærd og betydeligt løft af forsvaret

Af Niels Storm Knigge

Den nuværende 2030-plan skal inden længe opdateres til en 2035-plan. Planen skal balancere behovet for at øge de danske forsvarsudgifter ift. øvrige politiske prioriteringer. Denne analyse viser, at der er mulighed for et betydeligt løft af forsvarsudgifterne samtidig med, at der afsættes midler til, at velfærden kan vokse i takt med demografi og velstand.

- Med det nuværende talgrundlag opgør vi det finanspolitiske råderum frem til 2035 til 82 mia. kr. årligt, hvis man sætter sig et saldomål på -0,5 pct. af BNP. Det svarer til, at det offentlige forbrug kan vokse 1,2 pct. om året de kommende ti år.
- Råderummets størrelse gør, at man kan afsætte midler til at følge det såkaldte fulde demografiske træk i det offentlige forbrug på ca. 0,85 pct. om året til 2035 og samtidig hæve forsvarsudgifterne fra 2 pct. til ca. 2,7 pct. af BNP i 2035.
- Et mål på -0,5 pct. er en opstramning ift. den nuværende 2030-plans fremskrivning, hvor saldo når -0,8 pct. af BNP i 2035. Sætter man dette som mål, vil man, som i tidligere beregninger på 2030-planen, kunne hæve forsvarsudgifterne til 3 pct. af BNP udover fuldt demografisk træk. Dette vil stadig overholde budgetloven i alle år i den lange fremskrivning og løfte militærudgifterne med ca. 135 mia. frem til 2036 og ca. 30 mia. om året derefter.
- Analysen viser også en alternativ måde at løfte de militære udgifter på, hvor lempelsen fra -0,5 pct. til -0,8 pct. i stedet afsættes til at betale renteudgifterne af et midlertidigt løft af forsvarsudgifterne. På denne måde kan man øge udgifterne mere på kort sigt, så der i alt er 425 mia. kr. mere at bruge på militæret frem mod 2036 – og fortsat godt 20 mia. kr. årligt (0,7 pct. af BNP) i alle år derefter uden, at man overskrider budgetloven.

Kontakt

Ledende økonom
Niels Storm Knigge
Tlf. 4076 7623
E-mail nsk@kraka.dk

2030-plan skal
opdateres til
2035-plan

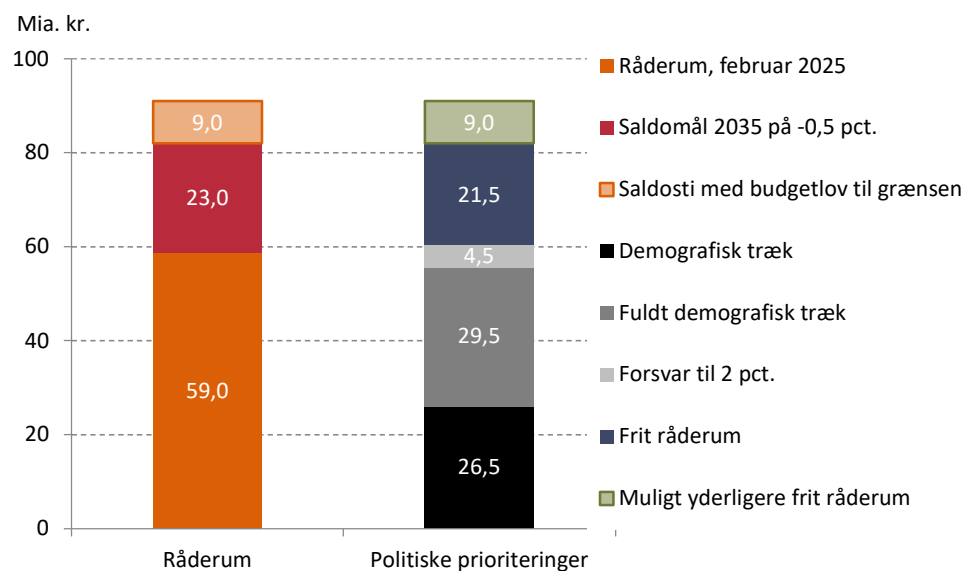
Analysen beregner
råderum i 2035 på
82 eller 91 mia. kr.

1. Sammenfatning

2030 udgør i øjeblikket det væsentligste sigtepunkt for den økonomiske planlægning i Danmark. Det forventes, at dette senere på året skifter til 2035, og at regeringen opdaterer den eksisterende 2030-plan til en 2035-plan, som bedre kan sikre prioriteringen mellem de langsigtede opgaver, som Danmark står overfor ikke mindst ift. den militære oprustning.

I denne analyse opgør vi størrelsen på det finanspolitiske råderum i 2035 på det nuværende talgrundlag. Analysens beregninger gengivet i figur 1 viser, at der er et samlet finanspolitisk råderum på i alt 82 mia., hvis man sætter et saldomål på -0,5 pct. i 2035, eller 91 mia. hvis man rammer -0,8 pct. af BNP, svarende til den nuværende saldosti i 2030-planen, hvor løbet går helt til budgetlovens grænse på -1 pct. i nogle af de efterfølgende år.

Figur 1 Finanspolitisk råderum i 2035

Anm.: Det er forudsat, at vedtagne initiativer udover højere forsvarsudgifter som fx aftalen om EPX, psykiatri, sundhedspakke mv. håndteres indenfor fuldt demografisk træk. Muligt yderligere frit råderum er de mia., som bliver tilgængelige, hvis man følger saldostien fra den seneste fremskrivning fra FM og dermed går til grænsen af budgetloven.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Finansministeriet.

Dækker fuldt demo-
træk og 2,7 hhv. 3,0
pct. til forsvaret

Et sådant råderum kan bruges til at følge det såkaldte fulde demografisk træk i de offentlige velfærdsudgifter og samtidig hæve forsvarsudgifterne til 2,7 hhv. 3 pct. af BNP afhængig af, hvilket saldomål man sætter (om de sidste 9 mia. bruges). Midlerne afsat til fuldt demografisk træk kan alt efter politikernes ønsker naturligvis også prioriteres mod fx lavere skatter eller yderligere oprustning.

Alternativ model
kan løfte forsvar
mere på kort sigt

Analysen viser også en alternativ model, hvor man ved at tage udgangspunkt i et råderum på 82 mia. kr. (saldomål -0,5 pct. i 2035), kan hæve forsvarsudgifterne væsentligt mere på den korte bane ved i en periode at have midlertidigt forhøjede udgifter. Analysen viser, at man ved at bruge de sidste 9 mia. af råderummet i figur 1 på at betale renterne af et sådant løft kan bruge ca. 230 mia. mere på forsvaret over en årrække og i alt løfte forsvarsudgifterne til 2036 med ca. 425 mia. kr. i perioden uden, at man vil overskride budgetlovens underskudsgrænse på noget tidspunkt i den langsigtede fremskrivning.

2. Råderum i 2035

Planlægning i dag efter 2030 med saldomål -0,5 pct.

Den økonomiske planlægning i Danmark er bygget op omkring mellemfristede økonomiske planer, som viser de overordnede økonomiske mål og prioriteringer de kommende år samt sætter rammerne for økonomiaftale med kommuner og regioner og for finanslovene. Regeringen arbejder i øjeblikket ud fra en mellemfristet økonomisk plan, som har sigtepunkt i 2030 med et saldomål for strukturel saldo på -0,5 pct., den såkaldte 2030-plan.

Skal inden længe opdateres til en 2035-plan

Regeringen skal i et af de kommende år opdatere denne plan til en 2035-plan. Det er sandsynligt, at det sker i anden halvdel af 2025, selvom der fortsat er i hvert fald ét år yderligere at løbe på, inden det bliver bindende nødvendigt ift. kravene i budgetloven.

Geopolitik og ændret økonomi gør opdatering haster

Men givet de store opjusteringer, der er sket af det finanspolitiske råderum de seneste år, samt den mærkbart ændrede geopolitiske situation, som har skærpet kravene til omfanget og hastigheden af den danske militære oprustning, giver det mening allerede nu at tage fat på en opdatering af den økonomiske plan.

Opdateret plan skal balancere velfærd, oprustning og andet

En opdateret økonomisk plan skal bruges til at vise de politiske prioriteringer mellem velfærd, skat, militær og evt. politiske reformer. For at give et fingerpeg om, hvad de overordnede udsigter i sådan plan kan være, har vi beregnet det finanspolitiske råderum i 2035 med det nuværende talgrundlag.

Tegn på opjustering ift. nuværende talgrundlag

Siden den seneste opgørelse af det finanspolitiske råderum er den økonomiske udvikling fortsat i gunstig retning uden tegn på, at det skyldes egentlig overophedning. Det er derfor sandsynligt, at en yderligere opjustering af det finanspolitiske råderum drevet af den gode udvikling især på arbejdsmarkedet kan være i vente. Mulighederne vil i givet fald være flere, end beregningerne i denne analyse viser, når finanslovsforslaget for 2026 fremlægges i slutningen af august 2025.

2035 råderum på 82 mia.

Målt fra 2025 skønner vi, at der vil være et finanspolitisk råderum på ca. 82 mia. kr. årligt i 2035, jf. figur 2. Råderummet består dels af det nuværende råderum til 2030 på 59 mia., samt yderligere 23 mia. som bliver tilgængeligt ved at fremrykke planlægningshorisonten til 2035. Pengene kommer fra den vækst i det offentlige forbrug fra 2030 til 2035, som Finansministeriet lægger ind som det neutrale fremskrivningsprincip i de lange fremskrivninger. Det neutrale fremskrivningsprincip er identisk med såkaldt fuldt demografisk træk, som lidt forsimplet betyder, at der er råd til at lade antallet af offentligt ansatte stige i takt med den demografiske udvikling samtidig med, at det offentliges indkøb af varer og tjenester følger med den generelle velstandsudvikling.

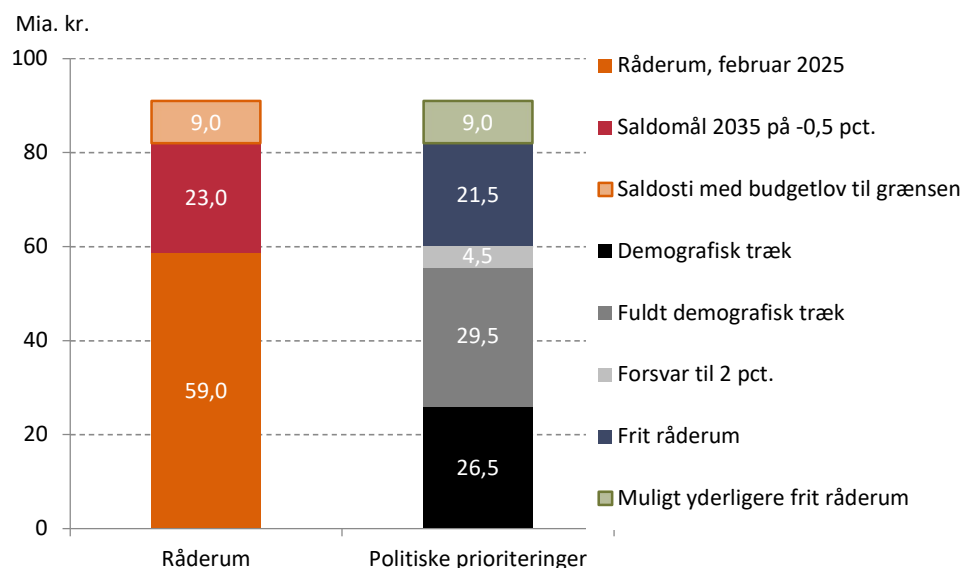
Beregnet fra saldomål på -0,5 pct. af BNP i 2035

Råderummet er udregnet ud fra en forudsætning om, at en kommende 2035-plan indeholder et saldomål for strukturel saldo på -0,5 pct. af BNP. En sådan målsætning er i sidste ende et politisk valg inden for rammerne af budgetloven, som tillader et underskud på -1 pct. af BNP. Når der regnes med et mål på -0,5 pct. skyldes det, at vi lægger til grund, at man ligesom i den nuværende 2030-plan beholder lidt margen til budgetlovens grænse, så man har lidt manøvrerum fx i tilfælde af en økonomisk krise, og så man ikke vil være tvunget til finanspolitiske opstramninger i tilfælde af, at strukturel saldo revideres af tekniske årsager.

Kan lempes til -0,8 pct. og frigive 9 mia. yderligere

Det er dog muligt at køre med en mere lempelig saldomålsætning. Hvis man vælger at følge den nuværende saldomål i seneste fremskrivning fra Finansministeriet, svarer det til et saldomål i 2035 på -0,8 pct. af BNP. Dette saldomål skønnes lige netop at overholde budgetlovens grænse i alle år med et forventet strukturelt underskud i 2038 og 2039 på netop -1 pct. af BNP. Et sådant saldomål vil i givet fald frigive yderligere 9 mia. kr. årligt til det finanspolitiske råderum i 2035.

Figur 2 Finanspolitisk råderum i 2035

Anm.: Det er forudsat, at vedtagne initiativer udover højere forsvarsudgifter som fx aftalen om EPX, psykiatri, sundhedspakke mv. håndteres indenfor fuldt demografisk træk. Muligt yderligere frit råderum er de mia., som bliver tilgængelige, hvis man følger saldostien fra den seneste fremskrivning fra FM og dermed går til grænsen af budgetloven.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Finansministeriet.

Råderum lig årlig vækst i off. forbrug på 1,2 hhv. 1,4 pct.

Et finanspolitisk råderum på 82 hhv. 91 mia. kr. i 2035 svarer til en vækst i det offentlige forbrug på godt 1,2 hhv. knap 1,4 pct. om året. Dette er betragteligt mere end, hvad det vil kræve at følge det fulde demografiske træk i de pågældende år, som med en vis usikkerhed¹ kan opgøres til ca. 0,85 pct. om året svarende til ca. 56 mia. kr. jf. figur 2.

Fuldt demotræk kan dække velfærdskrav eller fx lavere skat

Hvor høj den offentlige forbrugsvækst skal være, er en løbende politisk afvejning. Når vi i denne opgørelse afsætter et beløb svarende til det fulde demografiske træk, så er det dog ikke strengt nødvendigt, at det lige netop bliver dette mål, der sættes. Hvis et kommende Folketing hellere vil prioritere skattelettelser eller yderligere oprustning, kan man gøre dette. Det er så antaget, at man i den politiske afvejning nedsætter midlerne til vækst i det offentlige forbrug ekskl. forsvar, tilsvarende. Så de 56 mia. kan ses som det, der samlet sættes af til velfærd, skattelettelser, yderligere oprustning eller evt. andre prioriteringer.

Lægger aftalen om 2 pct. til forsvar til grund

Udover de 56 mia. forudsættes det, at det planlagte løft af forsvarsudgifter til 2 pct. af BNP er varigt. Der er derfor lagt yderligere 4,5 mia. kr. årligt ind, som forventes at lægge beslag på det finanspolitiske råderum.²

Saldomål på -0,5 pct. i 2035 vil løfte saldoen ift. nu

Når man forlænger målet for en mellemfristet plan, bliver råderummet automatisk opjusteret med den vækst, der lå i offentligt forbrug i perioden. Derfor er der råd til fuldt demografisk træk og 3 pct. af BNP til militæret i 2035 i et saldoforløb på -0,8 pct. af BNP, ligesom det er tilfældet for råderummet til 2030, som Kraka tidligere har vist.³ I et forløb med en saldo på -0,5 pct. i 2035 strammer man saldoen og kan således ikke løfte militærudgifterne helt så meget – kun til ca. 2,7 pct. af BNP. Et sådan saldomål ville alt andet lige forbedre den offentlige saldo permanent, og dermed løfte de stigende overskud som den nuværende

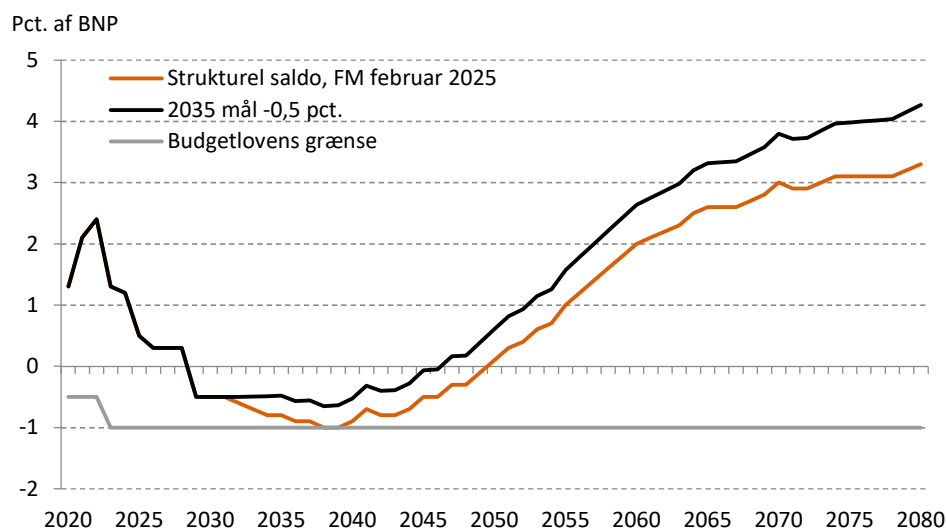
¹ Finansministeriet har ikke for nylig opgjort det fulde demografiske træk i perioden, og beregningen beror derfor på de tilgængelige data fra februar 2025-fremskrivningen. Disse data er tilgængelig med én decimals nøjagtighed opgjort som pct. vis vækst eller pct. af BNP år for år, og der er dermed en vis usikkerhed, når denne størrelse skal opgøres.

² Se Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 162 (Alm. del) af 25. februar 2025.

³ Se <https://kraka.dk/raaderum-til-forsvarsudgifter-paa-3-pct-og-fuldt-demografisk-traek-i-velfaerden/>.

fremskrivning viser fra 2050'erne og frem, jf. figur 3. Det ville hæve den finanspolitiske holdbarhed med i underkanten af 0,3 pct. point til i alt 1,5 pct. af BNP.

Figur 3 Saldoprofil i nuværende fremskrivning og ved -0,5 pct. saldomål i 2035

Anm.: Det alternative forløb følger den nuværende fremskrivning til 2030.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Finansministeriet.

Udgifter pt. over 2 pct., men de er midlertidige

I øjeblikket er de danske forsvarsudgifter officielt en del over de 2 pct. af BNP, konkret 2,4 pct. af BNP i 2024, og ventes at stige yderligere i 2025, som det fremgår af figur 6 i bilaget i afsnit 4, der viser den nuværende profil for de danske forsvarsudgifter. En del af dette er dog udgifter, som er klassificeret som midlertidige, fx støtte til Ukraine, og derfor kræver det altså stadig råderum at løfte udgifterne til 2 pct. af BNP – fordi det er forudsat, at de midlertidige udgifter falder væk i beregningen af råderummet.

Statsministeren: "Tættere på fem end to pct."

Det må forventes, at de danske forsvarsudgifter skal løftes yderligere. Statsminister Mette Frederiksen sagde i starten af året, at vores forsvarsudgifter skal ligge tættere på fem end på to pct. om året.⁴ Et løft fra 2 til 3,5 pct. af BNP vil kræve over 45 mia. kr. årligt i 2035 og kan således ikke finansieres inden for det frie råderum, som er tilgængeligt i figur 2 – hvad enten man kører med -0,5 pct. eller -0,8 pct. som saldomål i 2035.

Accelerationsfond første skridt mod højere udgifter

Første skridt i retning af højere forsvarsudgifter blev taget i februar 2025 med aftalen om den såkaldte "Accelerationsfond", der var en pulje til forsvaret på 25 mia. i 2025 og 2026, samt et løft på 10 mia. kr. i 2027 til 2033. Hvis man lægger til grund, at dette løft er permanent, skal man reducere det frie råderum i figur 2 med 10 mia. kr., til gengæld er det varige niveau for forsvarsudgifter så ca. 2,3 pct. af BNP.

Stor betydning om udgiftsløft er permanent eller ej

Hvor mange flere penge man kan bruge på militær, afhænger dog af, hvordan man forestiller sig at løftet skal være, og især om der med de tættere på fem end to pct. menes permanent eller i en årrække. Mulighederne for at finansiere en dansk oprustning behandles derfor nærmere i næste afsnit 3.

⁴ Se fx <https://www.berlingske.dk/politik/tirsdag-sagde-mette-frederiksen-at-vores-forsvarsudgifter-skal-ligge>.

3. Finansiering af forsvarsudgifter

Oprustning vigtigste prioriteringsopgave de kommende år

Finansieringen af den danske oprustning bliver en af de vigtigste prioriteringsopgaver for de danske politikere de kommende år og er, som beskrevet i afsnit 2, en væsentlig årsag til, at en opgradering fra 2030-plan til 2035-plan vil være ønskværdig tidligere end det ellers er absolut nødvendigt.

Forskellen er 9 mia. – eller forsvar til 2,7 pct. i stedet for 3,0

Som vist i figur 2 er forskellen mellem de to forløb med hhv. saldomål på -0,5 pct. og -0,8 pct. af BNP ca. 9 mia. målt på råderummet i 2035. Forskellen mellem de to forløb er med andre ord, om man kan løfte forsvarsudgifterne til ca. 3 pct. af BNP i 2035, eller om man kan løfte dem til ca. 2,7 pct. af BNP og samtidig stramme saldomålet i 2035 til -0,5 pct.

Yderligere finansiering hvis løft til over 3 pct.

Det vil kræve yderligere finansiering, hvis de danske forsvarsudgifter permanent skal løftes til fx 3,5 pct. af BNP eller mere. De 3 pct., som er mulige at nå, hvis man tillader -0,8 pct. underskud i 2035 og også inddækker det fulde demografiske træk, svarer ret præcist også til, hvad man maksimalt kan løfte udgifterne permanent til uden at overskride budgetloven i 2038 og 2039, jf. det nuværende saldoforløb, som vist i figur 3.

Lav dansk gæld gør midlertidige udgifter mulige

På grund af den lave danske offentlige gæld – som faktisk er en nettoformue – er der ret vide rammer for, hvad Danmark kan finansiere af midlertidige udgifter via en gældsfinansiering. ØMU-gælden, som ifølge EU's regler maksimalt må udgøre 60 pct. af BNP, skønnes af Finansministeriet at ligge på omkring 30 pct. i 2025. Med de underskud, der forventes i de kommende år, skønnes ØMU-gælden at toppe på 46 pct. i 2040'erne, og den offentlige nettogæld skønnes fortsat at være negativ i fremskrivningen, jf. figur 7 i bilaget i afsnit 4.

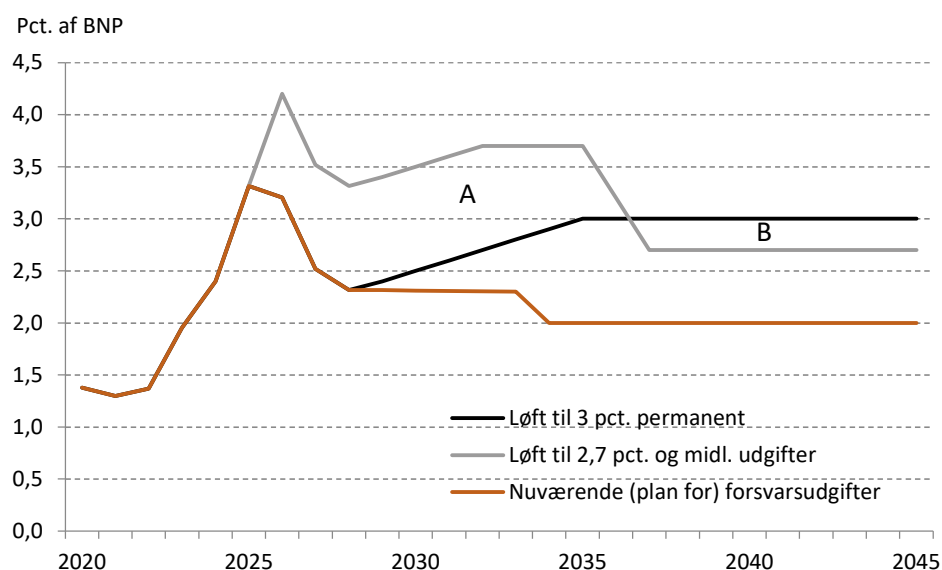
Den bindende begrænsning er budgetlov

Når gælden ikke udgør en begrænsning, og der overordnet set er langsigtet finanspolitisk holdbarhed, så er det alene budgetloven, som er det bindende mål for den økonomiske politik. Men inden for denne ramme er der muligheder for på den korte bane at øge de danske forsvarsudgifter yderligere, end der umiddelbart er mulighed for, hvis det skal finansieres gennem det finanspolitiske råderum.

Alternativt forløb med midlertidigt, stort løft af militær

For at illustrere hvor meget Danmark kan løfte forsvarsudgifterne på den korte bane, har vi beregnet et forløb, hvor udgifterne hæves væsentligt i årene 2026 til 2036, men derefter sættes tilbage til det, som er foreneligt at budgetloven overholdes i alle år i fremskrivningen, dvs. at den strukturelle saldo aldrig kommer under -1 pct. af BNP. Løftet er 1 pct. af BNP om året undtagen i 2036, hvor det er på 0,5 pct. om året, dvs. i alt 10,5 pct. af BNP svarende til omtrent 320 mia. kr. i 2025-niveau. Det vil give en profil for de danske forsvarsudgifter svarende til den grå kurve i figur 4, hvis det lægges ovenpå den eksisterende profil inkl. Accelerationsfonden fra figur 6 i bilaget i afsnit 4, samt et gradvist løft af de permanent udgifter til 2,7 pct. af BNP.

Figur 4 Forsvarsudgifter med hhv. gradvist løft og med midlertidige udgifter

Anm.: Model med løft til 3 pct. antages gradvist at øge forsvarsudgifterne inkl. accelerationsfonden fra 2028 til 2035 med yderligere 0,1 pct. point om året. Model med 2,7 pct. og midlertidige udgifter tilsvarende fra 2028 til 2032 og dertil et løft på 1 pct. om året 2026-2035 og 0,5 pct. i 2036 svarende til saldomprofil i figur 5.

Kilde: Egne beregninger pba. af Finansministeriet og Sipri Milex.

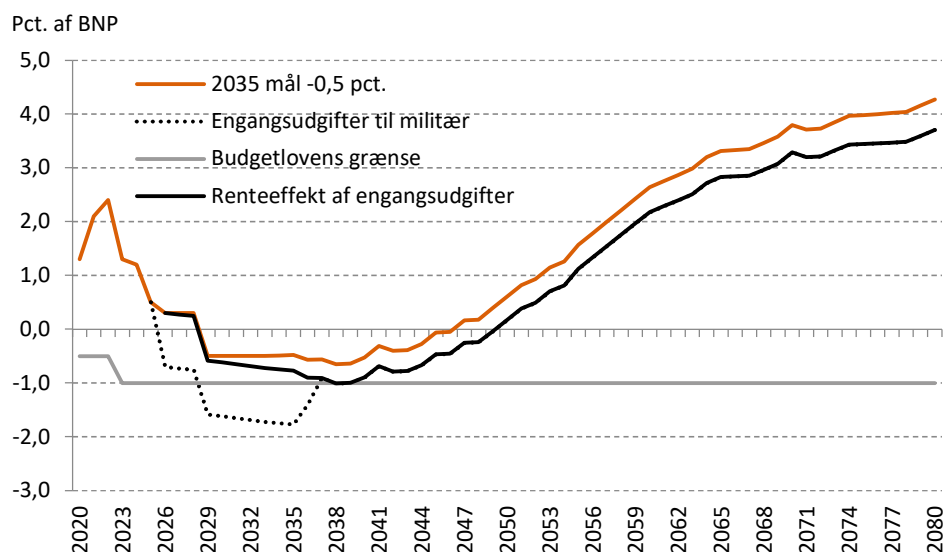
Samlet udgiftsløft på 430 mia. over godt ti år

Det samlede løft af forsvarsudgifterne vil afhænge lidt af indfasningen af det varige løft af forsvarsudgifterne. Hvis det antages at løftet indfases gradvist fra 2028 med 0,1 pct. point om året, vil det i alt udgøre et løft på ca. 105 mia. kr. frem til 2036. I alt vil man altså kunne bruge ca. 425 mia. kr. mere på forsvarsudgifter i perioden og godt 20 mia. mere om året i al fremtid derefter. Ved en gradvis indfasning af et varigt løft på 1 pct. af BNP, svarende til at bruge hele det frie råderum plus de ekstra 9 mia. skitseret i figur 2, vil man øge forsvarsudgifterne ca. 135 mia. i perioden frem til 2036 og ca. 30 mia. om året derefter.

Udgangspunkt i saldomål på -0,5 pct.

Beregningen med et midlertidigt løft forudsætter, at der tages udgangspunkt i råderumsberegningen med saldomål på -0,5 pct. i 2035, dvs. forsvarsudgifter kan løftes varigt til 2,7 pct. af BNP, udover det midlertidige løft. Resultatet bliver, at saldoen rammer -1 pct. i 2038, hvorefter saldoen gradvist forbedres som i det nuværende grundforløb, jf. figur 5.

Figur 5 Saldo ved midlertidige udgifter til oprustning af det danske forsvar

Anm.: [Tekst]

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Finansministeriet

Budgetlov stadig overholdt i alle år – saldo -0,8 pct. 2035

Saldoforringelsen ift. beregningen med et 2035-mål på -0,5 pct. af BNP skyldes renteeffekten af de midlertidige udgifter. I praksis vil det derfor betyde, at saldomålet for 2035 skal være -0,8 pct. af BNP, men altså at de ca. 0,3 pct. point, svarende til de 9 mia. fra figur 2, går til at finansiere renterne af midlertidige forsvarsudgifter. Dette forløb har en finanspolitisk holdbarhedsindikator på ca. 1,4 pct. af BNP, fordi saldoen forbedres fra 2040 og frem ift. det nuværende grundforløb med holdbarhedsindikator på 1,2 pct. Forløbet overholder derfor fortsat budgetloven i alle år i fremskrivningen.

Midlertidige udgifter kan godt undtages budgetlov

Som figur 5 viser, så vil saldoen overskride budgetloven i første halvdel af 2030'erne, hvis de midlertidige forsvarsudgifter indregnes i den strukturelle saldo. Det altså nødvendigt at lave en foranstaltning, som sikrer at de midlertidige udgifter kan trækkes fra strukturel saldo. Det er ikke usædvanligt at håndtere midlertidige udgifter på denne måde. Det gjorde man fx også i forbindelse med Coronakrisen. Det må derfor forventes, at sådan en konstruktion er mulig igen. Men det kræver naturligvis, at det er troværdigt, at udgifterne er midlertidige.

Øgede muligheder på kort sigt ift. øget langsigtsniveau

Som beregningerne viser, er der forskellige måder, man kan bruge den samme mængde af råderummet i 2035 på. Dertil er der mulighed for, at man i praksis vælger andre indfasninger, end de forudsatte. Men beregninger illustrerer forskellen mellem et gradvist, varigt løft, og et mindre varigt løft, hvor udgifterne til gengæld løftes mere på kort sigt. Gevinsten ved denne model er altså de ekstra udgifter, man kan afholde, svarende til området mellem den grå og sorte kurve markeret med "A" i figur 4. Udgifterne er i denne model i gennemsnit ca. 3,4 pct. om året fra 2026 til 2040. Dette skal holdes op mod det – i princippet uendelige – areal "B", som man vinder ved et højere permanent niveau af forsvarsudgifter. Fra 2026 til 2040 er niveauet i gennemsnit ca. 2,8 pct. af BNP i denne model.

Militære behov skal i sidste ende styre finansieringsmodel

Hvilken model man bør vælge, afhænger i sidste ende af, hvad der er af behov rent militært. Hvis der i høj grad er tale om, at man skal kompensere et efterslæb på udstyr, er en model med midlertidige udgifter klart mest effektiv, da den løfter udgifterne markant mere på den kort bane. Men på længere sigt vil der være lidt færre penge til rådighed, da man permanent

skal finansiere renteudgifterne af det første, midlertidige løft. Så modellen kan ikke bruges, hvis der fx kommer nye NATO-krav med krav om permanent højere forsvarsudgifter.

**Skal militær løftes
mere, skal ny
finansiering findes**

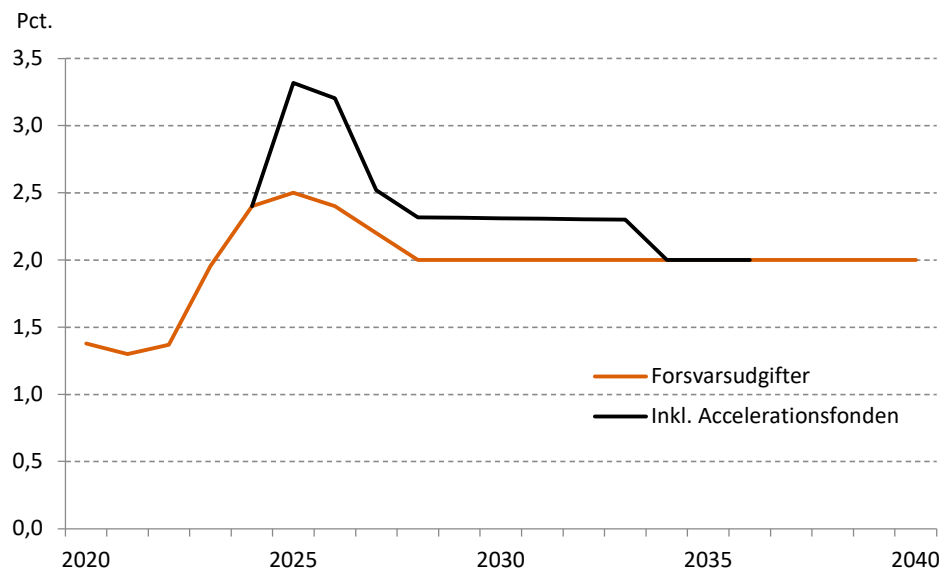
Beregningerne ovenfor viser, hvor langt man kan nå inden for rammerne af det forventede finanspolitiske råderum til 2035 og derefter, uden at politikerne eksplicit skal nedprioritere den offentlige velfærd. Man kan vælge at gøre dette i en politisk prioritering, hvor man så til gengæld får tilsvarende midler til rådighed til andre prioriteter som fx skattelettelser. Hvis det besluttet politisk, at der skal afsættes flere midler end det skitserede til forsvaret, er det nødvendigt enten at øge beskatningen, afsætte færre midler til velfærd eller indføre reformer, der kan forbedre de offentlige finanser.

**Nye råderums-
opjusteringer vil
øge mulighederne**

De seneste år er det finanspolitiske råderum opjusteret betragteligt, og i lyset af at der siden seneste fremskrivning fortsat har været fremgang i beskæftigelsen, og der ikke fra andre indikatorer er tegn på, at det skyldes, at højkonjunktoren i højere grad er ved at gå over i en overophedning, er det sandsynligt, at råderummet vil få et yderligere nøk opad i næste råderumsberegning i forbindelse med fremlæggelsen af finanslovsforslaget i slutningen af august. Et højere råderum vil gøre det muligt at øge oprustningen yderligere uden at gå på kompromis med øvrige prioriteringer.

4. Bilag - forsvarsudgifter

Figur 6 Forsvarsudgifter i Danmark

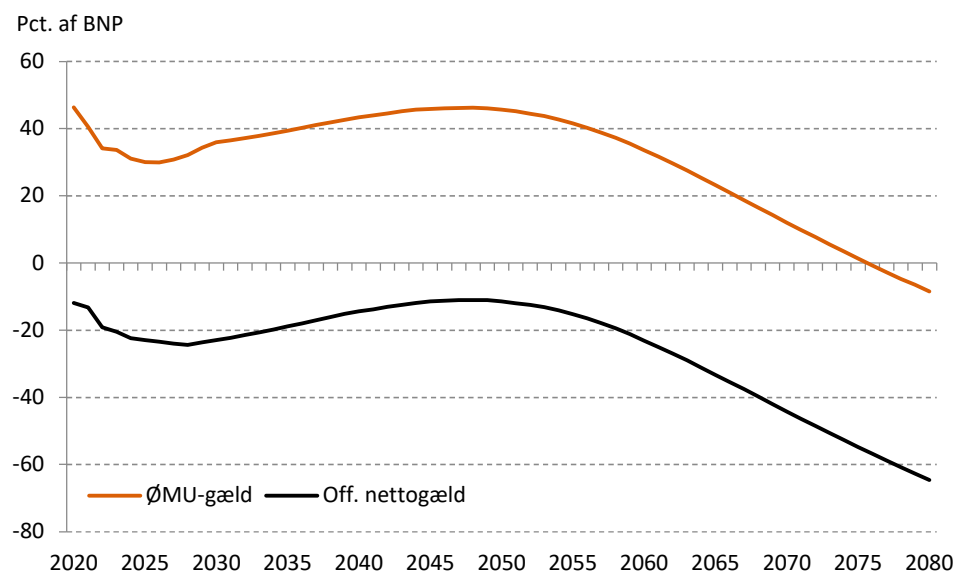

Anm.: Accelerationsfonden er ikke indregnet i den seneste beregning af de finanspolitiske råderum i 2030 fra februar 2025.

Kilde: Finansministeriet og Sipri Milex.

5. Bilag – offentlig gæld

Figur 7 ØMU-gæld og offentlig nettogæld i seneste fremskrivning

Anm.: Den offentlige nettogæld er bruttogælden minus aktiver som fx indestående på kontoen i Nationalbanken og værdien af statens aktier i selskaber som DSB, Ørsted, Københavns Lufthavne mv.

Kilde: Finansministeriet.